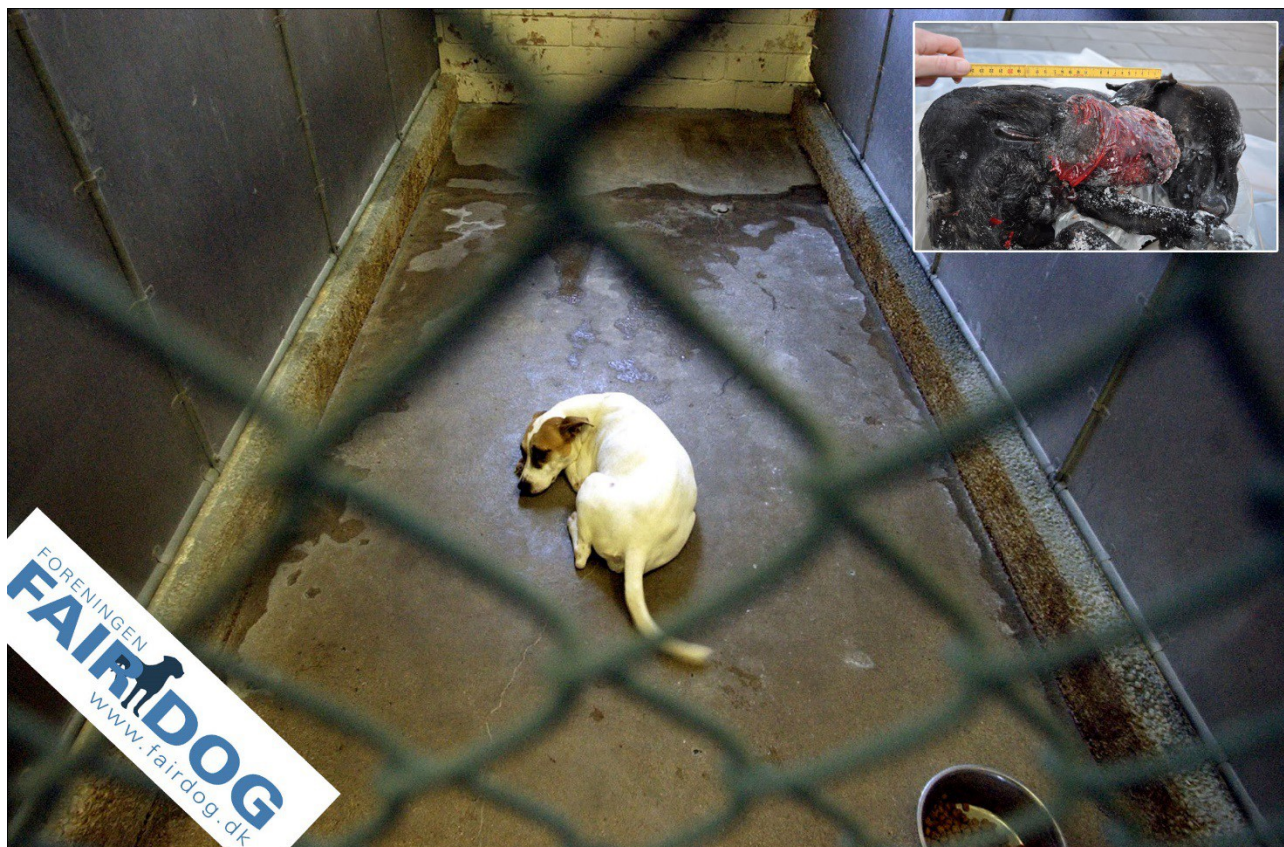

Erfaringsrapport

2013-2016

Indhold

Indledning og sammenfatning.....	3 - 4
Juridiske problemstillinger.....	4-6
Uheld med hunde og hundebid.....	7-17
Undersøgelser om hundebid fra andre lande	
Faktorer der spiller ind, når en hund bider.....	18
Kamphunde.....	19-20
Tryghed og tryghedsfølelse.....	21-23
Retssikkerheden for de danske hundeejere.....	24
Skambidsparagraffen - Hundelovens §6 stk.2 pkt 5.	24
Farlighedspargraffen - hundelovens §6 stk.2 (pkt. 4)	24
Adfærdstesten - Hundelovens §6a.....	25
Pensionsanbringelse - Hundelovens §6b.....	25-27
Omvendt bevisbyrde - Hundelovens §1b.....	28
Raceforbuddet - Hundelovens §1a og §1b.....	29-34
Løse hunde, hunde uden ledsager.....	34
Medierne.....	35
Løsningsmodeller.....	36-43

Indledning

Foreningen Fair Dog har som den eneste forening i Danmark stillet sin faglige og juridiske viden til rådighed for de danske hundeejere og har til dato haft over 500 hundelovssager. Foreningen har derfor en bred og stor praktisk erfaring med hundeloven. Igennem de mange sager er foreningen stødt på mange problematikker i håndteringen af hundeloven i praksis.

Foreningen Fair Dog har igennem de sidste 6 år indsamlet både national og international viden vedrørende hundeloven, raceforbud, uheld med hunde mv.

Fair Dog har tidligere lavet 2 undersøgelser og en erfaringsrapport

2011 - Undersøgelse version 2.0

<http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/undersogelse-juli-2011.pdf>

2012 – Hundeloven 2 år efter

http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/2012_undersogelse.pdf

2013 – Erfaringsrapport 2010-2013

http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/fair_dog_erfaringsrapport_2013.pdf

Opsummering

Den nuværende hundelov, indeholder ikke elementer som vil sikre at Danmark vil få en reducere af antallet af bid/skambid.

En liste med forbudte hunderacer vil til enhver tid, fastholde nogle hundeejere som værende ejere af "farlige hunde" og yderligere skabe modpoler hundeejere imellem. Således at vi deler det danske hundehold op i to klasser. Dem med de "farlige hunde" – som vi afviser og stigmatiserer og os andre – "os med de rigtige familie hunde" som vi, som samfund, beskytter og favoriserer.

Igennem den nuværende hundelov, sendes der et signal, til den danske befolkning, at alene de 13 listehunde racer samt blandinger heraf, er farlige og kan bide.

Yderligere igennem dette signal, nedgøre og bagatellisere man de mennesker som har været/er ofre for bid fra de "almindelige hunderacer".

Ydermere skaber den nuværende lov en utryk tilværelse for de over 300.000 blandingshundeejere idet lovgiver, stik i mod normal dansk retstradition, fastholder den omvendte bevisbyrde overfor den almindelig borger.

Tilfældigheder og vilkårlighed hersker i forhold til hvilken hund den enkelte betjent får sin opmærksomhed på. Og med en indgangs vinkel fra den udøvende magts side, at "hvis hunden ikke ligner en puddelhund, så skal dokumentationskravet opfyldes" (citat fra Københavns Vestegnens Politi, sommeren 2013) Bevisbyrden er, så tung at de færreste blandings hundeejere kan opfylde dokumentationskravet, idet det i praksis alene er stambøger som kan bruges og godtages, som dokumentation.

Ændringerne af hundeloven i 2010 har skabt så meget tristhed og frustration, hos mennesker som har velfungerende hunde og som på ingen måder kan karakteriseres som værende farlige, hunde bliver aflivet alene med baggrund i race, idet de ikke må overdrages, eller de ikke kan opfylde dokumentationskravet jf. hundeloven.

Det er Foreningen Fair Dogs vurdering at en hundelov, som baseres på frygt og uvidenhed, alene skaber en falsk tryghed og desværre ikke rammer de uansvarlige hundeejere, som en forbyggende foranstaltning. Hundeloven som den er i dag skaber IKKE en FAKTISK tryghed, eller en tryk og sikker hverdag for den enkelte borger

Juridiske problemstillinger som Fair Dog har oplevet i de sidste 6 år.

Ventetider

Det er vores erfaring, at sagsbehandlingstider er meget længe og at hundene sidder unødvendigt længe på internaterne.

Sagsbehandlingstiderne forlænges af, at politiet desværre ikke har kendskab til behandling af hundelovssagerne. Hvilket har den betydning, at selv simple garantiforeskrifter ikke overholdes. Eksempelvis får ejeren ikke aktindsigt i sin sag, og først efter gentagende klageskrivelser til Rigspolitiet, fremsender lokalpolitiet akterne. Fx. i sagen om hunden Nala 2016.

At vigtige partshøringsregler bliver tilsidesat og først overholdt, når vi som forening træder ind i sagerne fx sagen om Balder fra 2016.

Ydermere oplever vi, at lokalkredsen ikke har kendskab til selve hundeloven fx. tilbydes hundeejeren ikke en hundesagkyndigvurdering i skambidssagerne fx. sagen om hunden Balder.

Tillige oplever vi, at lokalkredsen ikke har kendskab til, hvilket anbefalinger der er ifht skambidsparagraffen der bør følges jf. Bemærkningerne fra L 92

Fx . indhentelse af politiattest, som kan beskrive om der er tale om et skambid eller ej. Fx. så ser vi i sagen om hunden Rufus fra 2016, at der alene er indhentet sygejournaler på trods af, at Foreningen Fair Dog gentagende gange anmoder om politiattesten.

Bemærkningerne fra L 92; pkt 3.2.2.1

Arbejdsgruppen foreslår, at følgende kriterier bruges til en patologisk definition af skambid:

- Flere dybe, punktformede sår, der når dybt i underhuden eller penetrerer ned i muskulatur; det skal tydeligt fremgå, at der er tale om flere bid, og at det er foregået med nogen voldsomhed, eller
- udvinding (dyb flænge) i underhud/muskulatur (altså ikkekun i huden/skindet), eller
- bidlæsioner, der medfører tab af væv (bortset fra ubetydelige skader på hundeører), eller
- bidlæsioner, der medfører døden, herunder situationer, hvor en hund rusker en anden hund til døde, uden at biddet i sig selv har givet anledning til skader af en karakter, som beskrevet i de foregående tre punkter.

Arbejdsgruppen finder således, at forekomsten af en eller flere af de nævnte patologiske tilstande er en forudsætning for, at der i en given situation kan være tale om skambid.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at det er den læge, der behandler et menneske, der er blevet bidt, eller den dyrlæge, der behandler en hund, der er blevet bidt, der må vurdere, om bidskader i en konkret situation er omfattet af definitionen af skambid.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at den behandlende læge eller dyrlæge dokumenterer hændelsesforløbet og biddets karakter, når denne har anledning til at tro, at der kan blive tale om en sag om skambid. Ved bid på mennesker anbefaler arbejdsgruppen, at den læge, der vurderer bidskaderne, udfylder en politiattest (dvs. politiets standarddokument

»Politiattest til brug ved friske skadetilfælde «). I forhold til bid på hunde har arbejdsgruppen desuden udarbejdet overordnede retningslinjer for, hvad en dyrlæges attest skal indeholde af relevante oplysninger, når dyrlægen har anledning til at tro, at der kan blive tale om en sag om skambid. Retningslinjerne for dyrlægens attest findes som bilag til arbejdsgruppens rapport.

Alt ovenstående betyder, at sagerne trækkes unødvendigt langt ud, og at hundene er internatanbragt i unødvendigt lang tid.

Foreningen Fair Dog oplever at sagerne ikke prioriteres højt at politiet, og at der enten pga. ukendskab til sagsbehandlingsreglerne, eller pga. tidspres ikke sker en ordentlig og hurtig behandling af sagerne.

Foreningen Fair Dog foreslå derfor, at det ikke burde være muligt for politiet at afkræve hundeejerne for omkostningerne i forhold til den lange sagsbehandlingstid, som alene sker på baggrund af politiets behandling af sagerne.

På nuværende tidspunkt er det Fair Dogs oplevelse, at sagsomkostningerne nærmest automatisk afkræves af ejerne uanset det forhold, at politiet har trukket sagen unødvendigt længe.

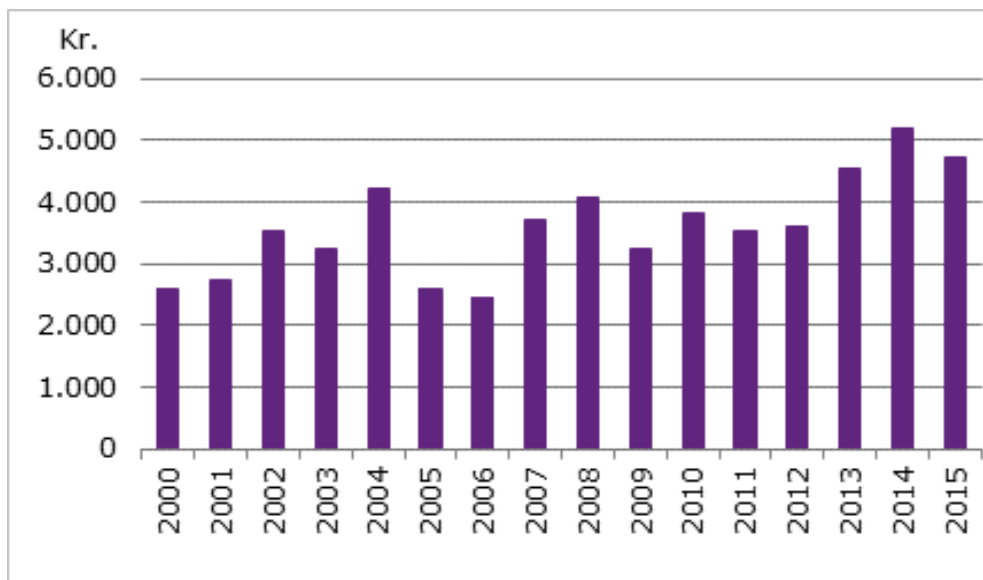
Uheld med hunde/hundebid

Hundeloven som den er i dag, er **ikke** forebyggende og det har aldrig været intentionen, at den skulle være det. Det har div. ministre sagt og skrevet mange gange, man skulle ellers tro, at det var en hver politikers interesse, at få nedbragt antallet af uheld med hunde, som siden 1998 har ligget på omkring ca. 6000 bidskader på mennesker årligt, og ca. 3500 bidskader på hunde. I gennemsnit sker der altså 26 bid på mennesker og hunde dagligt i Danmark.

Uheld med hunde koster samfundet dyrt, da ofrene skal behandles, enten af egen læge eller på hospital, sygemelding, erstatning, sagsbehandling fra både politi, forsikringsselskab, og læge/hospital.

Antallet af alvorlige hundebid ses ikke at være faldet, tværtimod. Udbetalingerne fra forsikringsselskaberne er steget, hvilket vidner om, at alvorligheden af skaderne er mere omfattende end tidligere.

De 2 store forsikringsselskaber Tryg og Top Danmark melder om en stigning i alvorlige skader med hunde.

Billedekilde.: Forsikring og Pension - Gennemsnitlig erstatninger pr. skade forvoldt af hunde (2000-2015)

Da man indførte det første raceforbud af 2 hunderacer tilbage i 1991, lå den gennemsnitlige udbetaling pr. skade på 1558,-.

Da man indførte forbud nr. 2 med yderligere 11 hunderacer, lå den gennemsnitlige udbetaling pr. skade på 3825,-, i 2014 var det steget til 5187,- pr. skade.

Kilde.: Forsikring og pension.

Skader hos forsikringselskaberne registreres skadevolders hunderace ikke i alle sager, man ved derfor ikke med sikkerhed hvilke hunderacer der er mest skadevoldende.

I hundeudvalgets betænkning fra 2009/2010, skrives der b.la.

”Topdanmark har i de seneste fem år anmodet tegnere af hundeansvarsforsikringer om at oplyse, hvilken hunderace forsikringen dækker. Det er således ejeren selv, der oplyser hundens race.

Det fremgår bl.a. af undersøgelsen, at hunde af racen amerikansk staffordshire terrier udretter 4,7 gange flere skader (tings- og personskade) end en labrador retriever, mens henholdsvis en amerikansk bulldog, rottweiler og schæfer forvolder 3,5, 2,4 og 1,4 gange flere skader end en labrador retriever. Undersøgelsen viser dog også, at antallet af skader tillige afhænger af ejerens alder, idet omfanget af skader blandt 17 til 29-årige er dobbelt så høj som for aldersgruppen 40 til 49-årige. Endelig viser undersøgelsen, at hunde i alderen 0 til 3 år volder dobbelt så mange skader som hunde fra 4 til 8 år. Dette gælder uanset hundens race.”

Det er siden blevet tilbagevist af Top Danmark, at racen Amerikansk Staffordshire Terrier skulle være den race der forvoldte flest personskader, men derimod var udbetalingerne for skader forvoldt af ”Amstaff” væsentlig mindre, end for andre hunderacer – Dvs. at Amstaffen forvoldte flest skader på sofaer – IKKE på mennesker.

I en mail skriver Top Danmark.:

” Som vi aftalte over telefonen sender jeg dig nogle oplysninger om American Staffordshire Terrier (AMSTAF) Vores tal er samlet fra 2005-maj 2009, for at få et længere perspektiv på. I den periode har vi haft 1.205 forsikringsår for den nævnte race (det er kunderne som har oplyst os racen) Et forsikringsår er en hund forsikret i et år, det vil sige at en hund forsikret i alle fem år tæller 5 forsikringsår.

I den periode har været anmeldt 188 ansvarsskader. Det vil sige skader som hunden har lavet på ting eller mennesker. Vi har desværre ikke en opgørelse over hvor mange der er at hver type som du efterlyser, der er dog klart flest tingskader.

Gennemsnitsskaden er 2.661 kr., det vil sige at den typiske skade udbetalt er på cirka det beløb. Til sammenligning ligger gennemsnitsansvarsskaden på 4.123 kr. opgjort for alle hunde uanset race. Skadefrekvensen er den højeste opgjort efter race i forhold til andre racer (inkl. blandingsracer).

Som du selv nævner har vi opgjort det i forhold til en Labrador (er den mest almindelige hunderace i Danmark, hvis man ser bort fra Blandingsracerne) Tallet fortæller ikke om Amstaf er "farligere" end andre hunderacer, blot at de laver flere ansvarsskader. Ser man på gennemsnitsskaden koster de mindre pr skade end for gennemsnittet af alle racer.

Men, men, der skal blot en uheldig personskade til at ændre på tallene, som det eksempel på Dogo Canario som har kostet 2 millioner på to skader (vi har kun haft tre hunde af den race forsikret i perioden).

Vores undersøgelser viser dog at der er tydelig sammenhæng mellem kundens alder og ansvarsskadefrekvensen uanset hunderace.

Topdanmarks generelle holdning er, at vi ser positivt på at der er foretaget et lovindgreb for at mindske personskader forvoldt af hunde. "

Der ses altså at være sneget sig en skrivefejl ind i hundeudvalgets betænkning, da "Amstaffen" ikke har gjort sig skyldig i flest personskader, men har derimod gjort sig skyldig i, at slå flest sofaer ihjel.

Man har udpeget 13 specifikke hunderacer, som værende "farlige" på trods af, at der INGEN evidens er for, at nogle hunderacer er mere farlige end andre. Vidensniveauet omkring disse hunderace ses desværre, at være fejlbehæftet og mere baseret på myter. Der er intet bevis for, at de 13 hunderacer nogensinde har stået for ret mange bid i Danmark, heller ikke de alvorlige af dem. I hundeudvalgets betænkning står der, at de 13 hunderacer og blanding heraf tilsammen stod for hele **39** bid på mennesker, ud af ca. 6000 bid på mennesker. Der var altså ikke den gang og der er stadig INTET fagligt belæg for, at forbyde specifikke hunderacer.

Race forudsiger ikke aggression eller bid, det viser alle videnskabelige undersøgelser der er lavet op området.

Alle erfaringer fra lande som har, eller har forsøgt sig med raceforbud peger i samme retning - Raceforbud har ingen virkning på antallet af bid heller ikke de alvorlige af dem. Man flytter derimod bare problemerne til andre hunderacer, som den store Hollandske undersøgelse påviste, en undersøgelse som den daværende Hollandske regering havde bestilt og som lå til grund for deres ophævelse af deres raceforbud i 2008.

I Danmark er der desværre ingen undersøgelse lavet om hundebid, årsager til hundebid, antallet af hundebid mv. Men det er der i en del andre lande b.la. England, USA, Holland og Frankrig.

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN **UR**

Preventing dog bites: it takes two to tango

Jessica M.R. Cornelissen, Hans Hopster

Objective: to investigate the effectiveness of BSL (pit bull ban) in the Netherlands

---

Introduction Breed Specific Legislation (BSL) prohibits breeding and ownership of 'aggressive' dog breeds/types in order to reduce injuries and deaths from dog bites. In the Netherlands, BSL prohibiting dogs of the pit bull terrier type was introduced in 1993 after three fatal bite incidents with such dogs involving children.

BSL is increasingly criticised and in 2007 its effectiveness was investigated (after this, the law was abolished). The first part of the evaluation (reported elsewhere*) concluded that (serious) biting is not breed specific and that eliminating certain breeds found to be common biters is neither practicable nor desirable. In order to shed a light on the effectiveness of BSL from another angle, details of lawsuits of confiscated pit bulls and criminal records of pit bull owners were investigated (2000-2006).

Conclusion **BSL is not a proper instrument to tackle the dog bite problem**

Rather than banishing certain dog types, the issue of dog bites should be tackled with other instruments than BSL. With regards to pit bull terrier type dogs, it is recommended to focus on the dog owners and to intensify local regulation in neighbourhoods where the issue is prominent.

We acknowledge the Ministry of Economic Affairs, Agriculture and Innovation (former Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality) for their financial support.

* Cornelissen, J.M.R., Hopster, H. "Dog bites in The Netherlands: A study of victims, injuries, circumstances and aggressors to support evaluation of breed specific legislation," The Veterinary Journal (2009), doi: 10.1016/j.tvjl.2009.10.001.

Wageningen Livestock Research
P.O. Box 65, 8200 AB Lelystad
Contact: Jessica.Cornelissen@wur.nl
T + 31 (0)320 293 557
www.livestockresearch.wur.nl

I en undersøgelse fra The University of Lincoln siger Professor Daniel Mills: "This work provides good scientific evidence to explain why the pursuit by governments of breed specific legislation to reduce the risk of harm to citizens is not only doomed to failure, but also giving people a false sense of security, which may actually be making the situation worse." <http://www.telegraph.co.uk/lifestyle/pets/10491808/Bad-dog-owners-to-blame-for-aggressive-animals-not-their-breed.html>

Undersøgelsen fra Lincoln universitet kan læses her.: Why breed specific legislation does not protect the public from dangerous dogs <http://www.lincoln.ac.uk/news/2013/12/813.asp>

I England ser man også en enorm stigning i antallet af alvorlige hundebid. En stigning på hele 76% <http://www.bbc.com/news/uk-32912084>

Kilde: <http://www.hscic.gov.uk/searchcatalogue?productid=18030&q=title%3a%22Provisional+Monthly+Hospital+Episode+Statistics%22&sort=Relevance&size=10&page=1#top>

Også i Irland har man set en enorm stigning i alvorlige hundebid og deres undersøgelse kan læses i The Veterinary Journal

• April 2015 <https://www.researchgate.net/publication/275333996>

The number of people taken to hospital after dog attacks has risen by 76% in the past decade, new figures show.

Between March 2014 and February this year, 7,227 people needed medical attention after being "bitten or struck" by a dog - up from 4,110 in the corresponding period ten years ago.

Young children were the most commonly affected, the **Heath and Social Care Information Centre statistics showed**.

Charity Dogs Trust said the statistics were "deeply concerning".

Admission rates for other types of animal attacks - including injuries caused by rats, cats, horses and foxes - are also up 76% compared to ten years ago.

The increase far outstripped the rise in total hospital admissions for that period, which went up 25% from 12.6 million to 15.8 million a year, the report said.

Traumatic injuries

Admissions due to dog bites between March 2014 and February 2015 were generally higher in summer months and lower in winter.

Rates were highest in urban areas (81%), and "between two and three times as high for the 10% most deprived areas", the report said.

Undersøgelse omkring hundebid i Frankrig

I de sidste 30 år har der i Frankrig været 43 dødsfald som følge af hundebid. 26 (næsten 2/3) var børn under 15, hvoraf 19 var under 6 år. De alvorligste og fleste skader forekommer hos de mindste børn som ofte bliver bidt i ansigt og hals. Oftest kender personen der blev bidt hunden og skaden forekommer i hjemmet.

De seneste års medie dækning af dødsfald som følge af hundebid har medført en stramning af loven vedrørende farlige dyr. Dette blev etableret ud fra en genetisk model som inddelte visse hunderacer i kategorierne "angreb" og "forsvar" (bilag 6) uden nogen epidemiologisk undersøgelse. Visse udenlandske undersøgelser viser, at disse "kategoriserede" hunde ikke er dem, der bider oftest, selv om størrelsen og hundetyper har konsekvenser for alvorligheden af hundebid. Selvom der altid vil være en risiko for bid af hunde er alvoren af biddet forbundet med andre faktorer end blot størrelsen og hundetyper: hos børn nævnes deres alder, men hundens plads i familien nævnes også.

Oftest beskriver etologerne aggressioner som værende reaktionelle og relationelle med henblik på at skabe eller holde afstand mellem individer. Disse aggressioner er kontrollerede og volder ikke stor skade.

Det er netop denne mangel på kontrol fra hundens side, der er skyld i spektakulære og alvorlige skader.

Det er derfor vigtigt at have kendskab til sekvensen af hundebid og inddele dem i kontrollerede bid og ikke kontrollerede bid. Moyers inddeling af aggressioner er den mest udbredte i Frankrig og har 5 adfærdstyper som adskiller sig mest ved deres sekvens og deres "trigger":

- Hierarki aggression
- Aggression pga irritation
- Aggression pga frygt/forskrækkelse
- Territorie eller ressource beskyttende aggression
- "rovdyrs" adfærd
- Påmindelse af undersøgelsen "Alvorligheden af hundebid"

Undersøgelsen blev udført mellem 01.05.09 og 30.04.10 og deltagerne var mennesker der pga hundebid var kørt på skadestue (hospitaller i følgende byer: Annecy, Béthune, Blaye, Fontainebleau, Le Havre, Limoges, Marseille og Verdun).

Formålet var at:

- Fastslå alvorlighedsgraden af hundebidene, offerets alder og køn, hundens karakteristika, relationen mellem patienten og hunden, osv.
- Gøre rede for graden af aggressivitet hos de hunde der bider og beskrive den adfærdsmæssige sekvens der er skyld i bid.

De vigtigste konklusioner var:

- Hos børn var bidene oftest i ansigt og hals men de fleste alvorlige bid forekom hos voksne
- De fleste alvorlige bid forekom når offeret kendte hunden
- Der var ingen forbindelse mellem alvorligheden af skaden og hundetypen
- Hos voksne skete skaden ofte når offeret ville skille 2 hunde ad (slagsmål)
- Hos børn skete skaden ofte når de forstyrrede eller irriterede hunden
- Blandt de personer, der har svaret på opfølgningsspørgeskemaet (1 måned senere), havde 39% mén
- Kvinder og voksne havde flere mén end mænd og børn

Eftersom det efter 1 måned er for tidligt at afgøre om ménene er definitive, blev det besluttet at udføre en ny undersøgelse 16 måneder efter uheldet.

Man har undersøgt om en eller flere racer var skyld i en større proportion af mén og dette var ikke tilfældet.

Tabel 6 Univariat regressionsanalyse for at vurdere forholdet mellem mén efter 16 måneder og hundens karakteristika

Mén 16 mdr	Antal	Antal mén	Mén %	OR brutto	IC	p-value
Hundens køn						0,36
Han	162	70	43%	1		
Hun	39	20	51%	1,38	0,69-2,79	
Hundens vægt						<0,001
Under 15 kg	69	21	30%	1		
15 – 29 kg	71	26	37%	1,32	0,65–2,67	
30 – 39 kg	81	45	56%	2,86	1,46-5,61	
≥ 40 kg	58	38	66%	4,34	2,06-9,15	
Hundegrupper						0,006
1	74	45	61%	7,76	2,41-25,01	
2	29	16	55%	6,15	1,68-22,56	
3	39	13	33%	2,5	0,71-8,84	
4	9	4	44%	4,00	0,73-21,83	
5	18	13	72%	13,00	2,93-57,60	
6	12	6	50%	5,00	1,05-23,78	
7	17	7	41%	3,50	0,83-14,83	
8	39	16	41%	3,48	0,83-14,83	
9	24	4	17%	1		
Agressionstype						0,16
Irritation	156	68	44%	1,39	0,45-4,34	
Hierarki/dominans	35	16	46%	1,52	0,42-5,45	
territorial	40	25	63%	3,00	0,85-10,65	
Andet	14	5	36%	1		

Tabel 7 viser den endelige justeringsmodel til undersøgelsen af risikofaktorerne ved mén efter 16 måneder

Selvom alder er en stor risikofaktor i den univariate analyse (større risiko for bid hos børn), er alder ikke længere en risikofaktor for mén når analysen justeres med de andre faktorer: Grad 3 bid gav flere mén. Det samme gjorde bid i hoved/ansigt samt den nedre del af kroppen sammenlignet med bid i øvre del. Mht hundegrupper, gav bid af hunde af gruppe 5 flere mén end hunde af gruppe 9. Der var ingen betydelig forskel i antallet af mén efter bid af hunde i de andre grupper.

Tabel 7 Multivariat regressionsanalyse for at vurdere risikofaktorer for mén efter 16 måneder

Mén 16 mdr	Antal	Antal mén	Mén %	OR justeret	IC	p-value
Offerets alder						0,32
Børn < 15	103	56	54%	1,42	0,71-2,85	
Voksne ≥ 15	160	41	44%	1		
Offerets køn						0,056
Mand	118	53	45%	1		
Kvinde	125	64	51%	1,81	0,99-3,31	
Biddets alvorgrad						0,001
Grad 1 eller 2	120	44	37%	1		
Grad 3	123	73	59%	2,75	1,49-5,06	
Den skadede del af kroppen						0,031
Hoved/ansigt	65	37	57%	2,41	1,08-5,38	
Øvre del	120	45	38%	1		
Nedre del	50	29	58%	2,75	1,25-6,02	
Andet	8	6	75%	3,23	0,55-19,20	
Hundens vægt						0,007
Under 15 kg	58	18	31%	1		
15 – 29 kg	67	24	36%	0,72	0,30-1,70	
30 – 39 kg	66	38	58%	1,82	0,76-4,35	
≥ 40 kg	52	37	71%	3,45	1,26-9,41	
Hundegrupper						0,059
1	63	38	60%	3,60	0,92-14,05	
2	28	16	57%	2,92	0,64-13,26	
5	18	13	72%	11,47	2,19-60,17	
6	11	6	55%	5,08	0,87-29,61	
9	23	4	17%	1		
Andet	100	40	40%	2,23	0,65-7,71	

Debat

Undersøgelsen Følger/mén viser flere sider af sagen. Flere børn bliver kørt på skadestuen med mindre alvorlige skader end voksne. Hos voksne bliver flest bidt når de prøver at skille hunde ad (hundeslagsmål), hvorimod børn oftest bliver bidt som en advarsel fra hundens side (irritation). Man kan få det indtryk at hundens bid er mere kontrolleret når det gælder børn.

Konklusion

Selvom denne undersøgelse ikke dækker hele Frankrig, kan man dog konkludere, at en stor del af de der bliver bidt af hunde, har mén på længere sigt. Resultatet af undersøgelsen bør stilles til rådighed for dyrlæger og offentligheden for at sensibilisere hundeejere om risikoen for bid og hvad man kan gøre for at undgå dem.

Hele undersøgelsen kan læses i både den originale udgave, samt resumé på dansk på Fair Dog's hjemmeside www.fairdog.dk

Foreningen Fair Dog har siden 2010, siddet med over 500 hundelovssager og vi kan ved gennemgang af sagerne, se at 88% af de uheld der har været i vores sager, kunne have været undgået, hvis ejerne havde haft basal viden om hunde og hundeadfærd.

I en anden undersøgelse konkluderer man, at manglende, eller forkert hundetræning kan resulterer i aggressive hunde.

<https://www.sciencedaily.com/releases/2009/04/090424114315.htm>

Årsager til bid og aggression

Faktorer som spiller ind ved hundeangreb / hundeaggression

Der er mange forskellige faktorer, der spiller ind ved hundeangreb og som forårsager problemer med "farlige" hunde. Ingen enkelt faktor er nogensinde hele historien. I stedet er der en kompleks række af faktorer, der påvirker hunde og resulterer i bidende og aggressive hunde.

Faktorer som vedrører hundeejeren

- Valg af hund
- Socialisering
- Ansvarlighed
- Træning af hunden
- Læren om hundeadfærd
- Løsgående hunde

Faktorer som vedrører offeret

- Adfærd omkring hunden, både menneskers og andre dyrs adfærd
- Børn som efterlades uden opsyn med hunde

Faktorer vedrørende hunden

- Sundhed
- Genetik
- Hundens psyke
- Socialisering af hunden
- Træning af hunden - uddannelse
- Beskytter mentalitet over for ejere, familie, ejendom, anden hund i familien
- Ressource beskyttende (mad, legetøj m.m.)
- Frygt baseret aggression
- Beskyttelse af afkom
- Hunden kan være skadet både fysisk og psysisk
- Provokation
- Løsgående med anden hund eller alene (flok og overlevelses mentalitet)
- Forskrækkelse

”Kamphunde”

I debatten om hundeloven og hundene, har begrebet ”kamphund” ofte været brugt, både i medierne, af politikerne og af ivrige debattører. Der ses desværre en meget stor uvidenhed omkring hvad en kamphund er. I Danmark har haft forbud mod besiddelse af kamphunde siden 2003 jf. hundelovens §6d.

Begrebet ”kamphund” ses ofte at være misbrugt om alle hunde der bider, men det fortæller intet om hundens racemæssige ophav.

<http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/mediestatistik.pdf>

Der ses også at være en tro på, at ”kamphunde” er i besiddelse af et helt særligt gen ”kamphunde genet” det er dog ikke et gen der findes og er en ufaglig påstand.

Mange er af den overbevisning, at disse hunde fødes klar til kamp og med helt særlige genetiske egenskaber. Dette er myter og ammestuehistorie, skulle det være sandt, ville det ikke være nødvendigt, at tage disse hunde fra deres moder når de er 14 dage gamle. Isolerer dem fra andre hunde, grave dem i grave og mishandle dem. At bruge hunde til hundekampe, anses i det meste af den vestelige verdenen som grov dyremishandling.

Dr. Dorit Feddersen – Petersen “Udfra et etologisk synspunkt findes der ikke ”kamphunderacer” eller ”farlige racer”. Det er naturvidenskabeligt uholdbart at tilskrive en hunderace i sig selv farlighed, altså uden at tage hensyn til samspillet mellem det genetisk betingede handlingsberedskab og den obligatoriske forudgående læring, som er individuel og højst forskelligt.

Udfra et biologisk synspunkt er virkningerne af miljø og læring altid lagt ovenpå den genetiske indflydelse”. Så selv om kamphunde/ muskelhunde skulle være genetisk forprogrammeret for ”patologisk aggression”, så er der en masse samspillende miljøfaktorer - tidlig isolation og dressur til at angribe, stimulusfattige produktionssteder og forarmet hundehold (Dorit Feddersen-Petersen,2001) - der har indflydelse på udviklingen af patologisk aggression. Hvis ikke dette var tilfældet, så ville man heller ikke behøve at mishandle hunde brugt til hundekampe med f.eks. at begrave dem levende (og grave dem op igen), putte peber i næsen på dem, fodre dem med kød blandet med krudt eller lukke dem inde i et skab (Melinda Roth,2002)

http://home.arcor.de/obhv/feddersen_komplett.pdf

Der flourer også myter om, at visse hunde intet kropssprog har og at visse hunde har en helt speciel måde at angribe og bide på – Heller ikke disse påstande er sande, alle hunde har et kropssprog og ingen hunde har en særlig måde at angribe og bide på.

Der er lavet flere undersøgelser omkring disse myter

<http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/do-pit-bulls-inflict-injuries.pdf>

Alle disse myter forplumre debatten om hundene og hundeloven.

Tidligere Justitsminister Lene Espersen fra konservativ sagde det så ganske rigtig i et samråd med retsudvalget tilbage i 2008

”Jeg vil helt indledningsvis gerne sige et par ord om sprogbrugen omkring farlige hunde. Begrebet ”kamphund” bruges jo ofte af pressen og i den offentlige debat, når en aggressiv hund med en række bestemte fysiske kendetegn har bidt et menneske eller et andet dyr. Andre gange anvendes udtrykket ”muskelhund” og på det seneste også udtrykket ”power-dog”.

I hundeloven kalder vi imidlertid alle hunde med aggressive egenskaber for ”farlige hunde”, og det er der en god grund til. Alle aktører på hundeområdet – bl.a. dyrlæger og dyreværnsforeninger – er nemlig enige om, at de såkaldte kamphunde ikke tilhører én bestemt race, men at alle hunde i princippet kan blive aggressive.

Det er således ikke muligt veterinærfagligt at definere, hvad der forstås ved en kamphund eller en muskelhund. Det er heller ikke muligt på anden måde – f.eks. ved hjælp af hundens udseende – at definere bestemte racer som en kamphund eller muskelhund.

Nogle hunderacer har måske en tendens til at have en lidt ”kortere lunte” end andre hunde, men når alt kommer til alt, så er det måden, en hund avles og opdrættes på, og måden den efterfølgende håndteres på af besidderen, der er afgørende for, om hunden bliver aggressiv og virker truende eller måske ender med at gå til angreb på andre dyr eller mennesker.”

<http://www.ft.dk/samling/20072/almindel/reu/spm/416/svar/529533/533591/index.htm>

Tryghed - tryghedsfølelse

Der er heller intet sagligt belæg for at påstå, at befolkningen skulle være mere trygge, da disse hunderacer og blandinger aldrig har stået for ret mange bid, heller ikke de alvorlige af dem. Utrygheden må derfor være opstået på baggrund af hvad medierne og politikerne har fremført for befolkningen, og ikke på evidens. Man har sendt et budskab til befolkningen om, at det kun er de 13 hunderacer og blandinger heraf, som kan være farlige, og dermed har man skabt en falsk tryghed, og negligeret de mange andre ofre for hundebid, som er blevet skambidt og bidt af helt andre hunderacer, end dem som står på forbudslisten. Trygheden for dem, ses altså ikke at vægte.

Mennesker og hunde bidt af andre hunde end dem på forbudslisten

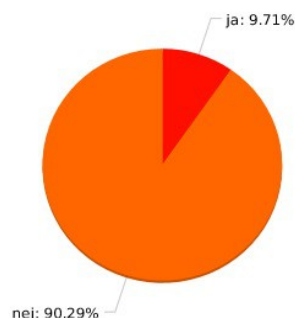
Fair Dog har spurgt befolkningen om deres tryghedsfølelse efter at hundeloven blev ændret og i svarene som vi fik tilbage ses ikke, at der nu er en større tryghed.

Føler du dig tryk ved hundeloven som den er i dag?

Antal deltagere: 7.745

752 (9.7%): ja

6.993 (90.3%): nej

Dansk Dyrlægeforenings bemærkninger til ændringerne i hundeloven – Fakta og fiktion

Øvrige bemærkninger:

Den Danske Dyrlægeforening mener, at man allerede nu kan udnytte, at der i hunderegistret er afsat plads til bemærkninger om den enkelte hund. Her kan man med fordel indføre, at påbud så som mundkurvepåbud i det offentlige rum samt linepåbud skal følge hunden og registreres sammen med hundens øvrige data. Alle politikredse kan udstyres med lette, bærbare håndscannere (i indkøb under 1.000,- kr. pr. stk.), så hunde kan scannes og oplysninger kan søges on location via registret. Overtrædelse af allerede stadfæstede påbud kan således afstedkomme, at politiet kan optage hunden og lade den aflive.

Den Danske Dyrlægeforening finder det interessant, at Dansk Kennel Klub kan fastlægge antal af "kamp- eller muskelhunde" til 20.000, og foreningen (DDD) kunne ønske en kildeangivelse til, hvorledes dette tal er fremkommet.

I bemærkninger side 4 beskrives " I den seneste tid har man *alt for ofte* kunnet høre eller læse om overfald begået af hunde. Mange gange har offeret været en anden hund, men *desværre* har man også set alvorlige overfald på mennesker. Det skaber bekymring og utryghed"

Den Danske Dyrlægeforening finder, at man i bemærkninger til et lovforslag skal forholde sig til underbyggede fakta og det nøgterne historiske forløb, og ikke som tilfældet er her farve teksten med tendentiøse udlægninger. Dette bør være forbeholdt debatten i pressen.

Befolkningen ses heller ikke at have megen tiltro til politikerne og føler ikke at der bliver lyttet til hverken dem eller fagfolkene.

Er politikerne gode nok til at lytte til fagfolkene og borgerne i forhold til hundeloven?

Antal deltagere: 7.709

311 (4.0%): ja

7.398 (96.0%): nej

Et stort flertal af de adspurgte ønsker hundeloven ændret.

Ønsker du hundeloven ændret?

Antal deltagere: 7.985

7.442 (93.2%): ja

543 (6.8%): nej

Retssikkerheden for de danske hundeejere

Ved ændringerne af hundeloven har man fjernet retssikkerheden og indført omvendt bevisbyrde, hvor folk med hunde, som kan ligne en af de nu forbudte hunderacer eller blandinger heraf, og som er født og anskaffet EFTER 17 marts 2016, skal kunne dokumentere deres hundes ophav. Men har ejerne overhovedet en jordisk chance for at løfte bevisbyrden? Efter 6 år med omvendt bevisbyrde er svaret klokkeklart NEJ, det kan en hundeejer ikke. Rigspolitiet har sat en utrolig høj bare, og man skal kunne bevise ned til 1% af hundens ophav. Det er helt tilbage til racernes oprindelse, hvilket betyder, at hverken blandingshunde, eller stamtavle hunde, ville kunne opfylde det krav.

Man har lavet en forbudsliste med 13 meget forskellige hunderacer, racer der er store, mellem store, langhåret, korthåret, semilanghåret, langsnudet, kortsnudet, bredhovedet, smalhovedet mv. Dvs. at rigtig mange renracet og blandinger kan ligne en af de nu forbudte hunderacer. Der er frit slag på alle hylder og for politiet er der nu gevinst hver gang, alt hvad det kræver er en formodning og som vi har set i en hel del sager, så kan en formodning være, at hunden har en hvid medaljon på brystet, eller hunden har en lang snude, det er nok til en konfiskering, langt internatophold og i sidste ende en afgørelse om aflivning.

En del vil nok sige, at der skete en evaluering, men det var en lappeløsning på sager som havde været fremme i medierne. Lappeløsningerne betød, at man ændrede skambidsparagraffen, og at ejerne nu kan få deres sager for domstolene med opsættende virkning.

Skambidsparagraffen - Hundelovens §6 stk.2 pkt 5. Igen lavede man hovsa løsninger, der er ikke taget højde for f.eks. tævers naturlige adfærd i undtagelserne i skambidsparagraffen, (der er rent faktisk meget man ikke har taget med) og det bliver taget helt bogstavligt af politiet i sagerne, hvilket betyder at mange hunde igen aflives selvom de har udvist naturlig adfærd f.eks. beskyttelse af egne hvalpe, på egen matrikel.

Farlighedspargraffen - hundelovens §6 stk.2 (pkt. 4) Så man slet ikke på. Det er ellers den paragraf som gøres gældende i mange nabostridigheder, forældremyndighedssager, uvenskaber. I den paragraf behøver hunden slet ikke at have forårsaget skade, men frygt for hunden er nok til at den kan blive konfiskeret og skal igennem en adfærdstest. Består den ikke testen, kan politiet "dømme" hunden til aflivning.

Adfærdstesten - Hundelovens §6a. De hundesagkyndige kan afgøre en test på papiret, dvs. de behøver ikke at se hunden, for at komme med en udtalelse. I de fleste sager får den hundesagkyndige kun anmelders version af sagen, dvs. bedømmelsen bliver meget ensidig.

Derudover ser vi hunde testet, som er i en utrolig stressende situation.

- 1.: de bliver taget væk fra deres familie af fremmede mennesker.
- 2.: De bliver placeret i en lille boks, med fremmede lugte, fremmede lyde, nye hunde og nye mennesker.
- 3.: De bliver taget væk fra pensionen og kørt afsted af fremmede mennesker, til en nyt sted enten politigården eller på dyreklinikken hvor den hundesagkyndige holder til. Igen nye lyde, nye lugte og nye mennesker.
- 4.: Derefter bliver hunden fysisk undersøgt og skal gennemgå en test, hvor fremmede mennesker løber imod den, fremmede hunde kommer i mod den og den bliver afbundet til en pæl, hvorefter en fremmed løber frem mod den, råbende og fagtede med armene.
- 5.: Ejerne har ikke ret til at være tilstede, men de får nogle gange lov til det.

Og så forventer man at hundene består?

Pensionsanbringelse - Hundelovens §6b

Tidsbegrænsning for hvor længe hundene må være anbragt bør indføres af hensyn til dyrevelfærden og etik. Derudover påføre man hundeejerne en enorm udgift pga. de meget lange sagsbehandlingstider, der står godt nok i hundeloven at politiet KAN give hundeejerne regningen, men praksis er, at politiet sender regningen videre til ejerne.

Derudover ser vi desværre en del sager, hvor hundene i myndighedernes varetægt tager skade både fysisk og psykisk. Hunde som aldrig har gjort nogen noget, men som udelukkende er konfiskeret fordi de har en udseende som nogen finder forkert. Vi har mange gange gjort opmærksom på, at forholdene for de konfiskerede hund ikke er optimale og i nogle tilfælde direkte vanrøgt.

Vi ser hunde som kommer ud fra internaterne som er lyssky, håndsky, lider af muskelatrofi (manglende muskler) på grund af manglende motion, sår på ben, ryg, testikler, hunde der er underernæret osv.

<http://www.ft.dk/samling/20151/almindel/mof/bilag/302/1604227.pdf>

Også Dansk dyrlægeforening forsøgte at råbe politikerne op

” Behov for regler om hunde i politiets varetægt

- siger Den Danske Dyrlægeforening

I forbindelse med revisionen af Hundeloven er det blevet muligt at få en sagkyndig vurdering af hunde, der af adfærdsmæssige årsager ellers skal aflives. I mellemtiden er hunden i politiets varetægt, men der mangler klare retningslinjer for, hvor længe hunden på den måde kan sidde indespærret.

- Det er et stort dyrevelfærdsmæssigt problem, at hunde risikerer at sidde indespærret i længere tid, mens de venter på afgørelse om, hvorvidt de er farlige eller ej. Alene den langvarige indespærring i fremmede omgivelser kan give hunden adfærdsmæssige problemer, forklarer formanden for Den Danske Dyrlægeforenings Sektion vedrørende Hund, Kat og Smådyr, dyrlæge Karina Ryborg.

Ud over behovet for en tidsmæssig begrænsning for, hvor længe en hund må være i politiets varetægt, er der også behov for retningslinjer for indretningen og driften af det sted, hvor hunden holdes indespærret. Det drejer sig dels om rummet og adgangen til hundegård og luftning, dels om personalets uddannelse og kompetencer.” <https://www.ddd.dk/nyheder/presse/Sider/regleromhundepolitiet.aspx>

Senest har vi set sagen om hunden Chiko, som fik en grum død i myndighedernes varetægt. Chiko blev konfiskeret i Maj 2015, hans sag har fra starten været kørt af sporet og der er også i hans begået mange sagsbehandlingsfejl.

Chiko havde ved konfiskeringen en lille knude ved haleroden, som under opholdet udviklede sig voldsomt. Ejer har ikke set sin hund, siden Maj 2015. Ejeren blev på intet tidspunkt underrettet om dette, før han forleden blev kontaktet af politiet. Ejer beder politiet kontakte advokat Rasmus Paludan, da han er repræsentant for ejer i racesagen. Advokaten kontakter omgående ejers dyrlæger, som tilser hunden på internatet, hvor han ser sig nødsaget til at foretage en akut aflivning.

Alt hvad Chiko havde gjort sig skyldig i, var at have en "forkert" udseende og alligevel måtte han tilbringe sit sidste år i en lille boks, under groteske og kummerlige forhold.

Hunden Eddie efter pensionsanbringelse

Omvendt bevisbyrde - Hundelovens §1b

En meget betænkelig praksis som stiller borgerne i en dårlig situation. De fleste hunde i Danmark er blandingshunde ca. 2/3 af de 585.000 hunde der er i Danmark. Ingen kan visuelt racebedømme hunde, og mange blandingshunde er blandet med mange forskellige hunderacer/blandinger. Som loven er i dag, skal ejerne kunne bevise (iflg. rigspolitiet) ned til 1%, det er helt tilbage til racernes oprindelse. Det er der ingen der kan, heller ikke stamtavle hunde. Og stamtavle beviser heller ikke hvilken race hunden er, da de informationer der er på en stamtavle, stammer fra opdrætterne og der er ingen der validere de oplysninger. Justitsministeriet har også tidligere skrevet, at en stamtavle ikke kan bruges som entydigt bevis for en hunds racemæssig tilhørsforhold.

Man har altså stillet de danske hundeejere i en umulig situation. Ikke alene er det retsstridigt ifht. danske lovgivninger hvor man fratager borgerne mulighederne for at kunne løfte bevisbyrden, men det er også ulovligt i forhold til EUs menneskerettigheds konvention. (EMRK)

Justitsministeriet fandt i øvrigt som følge af sagen fra Padborg efterfølgende anledning til i et brev til Dansk Kennel Klub at udtale, at det efter ministeriets opfattelse er helt åbenbart, at der naturligvis også kan foretages test af stambogsførte hunde, hvis der er berettiget tvivl om rigtigheden af stambogens udvisende. En stambog udgør ikke noget entydigt juridisk bevis for en hunds racemæssige tilhørsforhold. På den vis adskiller en stambog sig naturligvis ikke fra andre bevismidler i en straffesag. Hvis en hund således i henseende til udseende og adfærd ligner en af de forbudte hunderacer, vil politiet efter Justitsministeriets opfattelse kunne træffe bestemmelse om, at hunden skal testes.

Iflg. EMRK artikel 6, stk. 2 - det er et krav at der skal være reel mulighed for at den pågældende har mulighed for, at kunne løfte bevisbyrden for sin uskyld.

Det er politiets og Rigspolitiets administration af hundeloven, der indebærer, at det er umuligt for hundeejeren at løfte den omvendte bevisbyrde.

Rigspolitiet har da også på side 6 i deres høringssvar af 20. juni 2013 (**bilag 21**) i forbindelse med revisionen af hundeloven i 2013 udtalt, at det siden indførelsen af den omvendte bevisbyrde i 2010 ifølge deres erfaringer ikke havde været muligt for en hundeejer at løfte dokumentationskravet som følge af den omvendte bevisbyrde.

Dette er klart i strid med forudsætningerne for hundelovens forbudsordning. Det fremgår således af forarbejderne til hundeloven, at det er forudsat, at det er muligt for hundeejeren at løfte bevisbyrden.

(uddrag fra stævningen mod rigspolitiet i sagen om hundene Frigg og Marley)

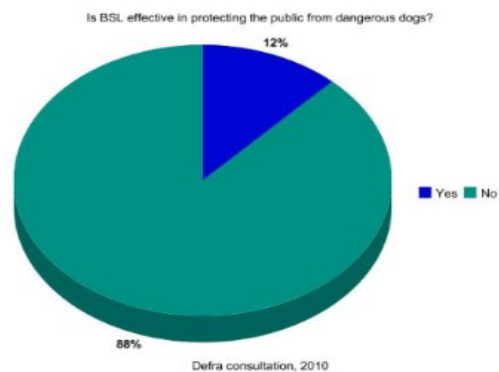
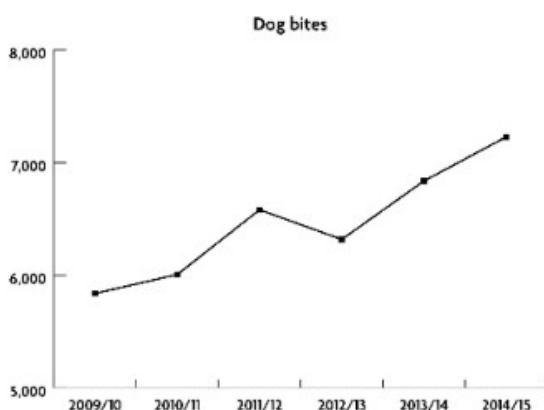
Raceforbuddet - Hundelovens §1a og §1b

Som tidligere skrevet, så er der ikke, og der har aldrig været, fagligt grundlag for at forbyde specifikke hunderacer. Der findes ikke hunderacer, der er mere aggressive end andre. De 13 nu forbudte hunderacer og blandinger heraf, har aldrig stået for ret mange bid, heller ikke de alvorlige af dem. Iflg. hundeudvalgets betænkning 2010, så stod de forbudte racer/blandinger heraf for 39 bid på mennesker ud af ca. 6000 bid.
<http://jm.schultzboghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/bet1514/pdf/bet1514.pdf>

Hanne Hjelmer Jørgensen - Biolog og forfatter Farlige hunde er hunde, som har en lav tærskel for udløsning af overdreven aggression/alvorskamp. Ikke alle individer tilhørende hunderacer fremavlet til dyre- og hundekampe har en lav tærskel for udløsning af overdreven aggression/alvorskamp. Også individer tilhørende hunderacer, som ikke er fremavlet til dyre og hundekampe, kan have en lav tærskel for udløsning af overdreven aggression/alvorskamp. Altså findes der ikke farlige hunderacer. Der findes farlige hunde indenfor alle hunderacer

Alle erfaringer og undersøgelser viser det samme – Raceforbud virker ikke

Der er igennem årene fremkommet mange forskellige undersøgelser omkring raceforbud. Alle undersøgelser viser entydigt, at raceforbud ikke virker og det eneste resultat man opnår, er aflivning af en masse sunde og velfungerende hunde. RSPCA i England har i år, udgivet endnu en undersøgelse. England har haft raceforbud i 25 år og igennem årene er antallet af alvorlige bid steget markant.

Raceforbud beskytter ikke befolkningen mod at blive bidt, heller ikke de alvorlige bid.

Ikke alene virker raceforbud ikke, men det har også en negativ virkning på velfærden for hundene.

Dr. Samantha Gaines som er ekspert i dyrevelfærd udtalte *"The police, the RSPCA and other animal rescue organisations have to deal with the consequences of this flawed law by euthanising hundreds of dogs because legislation is forcing us to due to the way they look, despite being suitable for rehoming. Not only is this a huge ethical and welfare issue, it also places significant emotional strain on staff."*

RSPCA rapporten kan læses her.:

https://www.rspca.org.uk/webContent/staticImages/Downloads/BSL_Report.pdf

Hundens farve spiller en rolle

I de racesager som vi har set igennem de sidste 6 år, spiller hundenes farve den største rolle. Farverne rød og brindlet (tigerstribet) ses at være en rød tråd igennem de fleste sager og mange hunde konfiskeres alene på grund af deres farve. Derudover ses også hundenes ørerform og stilling at spille en rolle. Der er altså 2 faktorer som gør som ses at gå igen i sagerne om race og herkomst. Ikke alene er det problematisk at der dannes formodning på så tyndt et grundlag, da utrolig mange hunderacer og blandinger har disse farver og ørerstilling og form, men det er også usagligt og ufagligt.

Rent juridisk er raceforbud også et problem

Hvis der er tale om et indgreb i en grundlæggende rettighed, skal den forskelsbehandlende medlemsstat bevise, at forskelsbehandlingen sker ud fra saglig og legitimt formål. (side 10)

http://www.fairdog.dk/elements/documents/research/notat_om_hundelovens_forhold_til_den_europaeiske_menneskerettighedskonvention.pdf

Det er derimod vores vurdering, at hundelovens §§ 1 a og 1 b kan være i strid med EMRK artikel 14 (forbuddet mod diskrimination) og TP 1, artikel 1 (retten til beskyttelse af fast ejendom).

Konventionsstridigheden vil i relation til begge artikler bero på, at EMD skulle finde, at det indgreb i de beskyttede rettigheder, som hundeloven udgør, ikke er tilstrækkelig begrundet i de hensyn, som forbuddet tilsigter at varetage.

Et flertal i hundeudvalget var imidlertid under udvalgsbehandlingen i tvivl om indgrebets egnethed. Udvalgets flertal anførte således, at et raceforbud vil ramme både for bredt og for snævert. Det vil ramme for bredt, fordi det vil ramme hele hunderacer, hvori der findes velfungerende hunde. Det vil ramme for snævert, fordi der også findes farlige hunde uden for de forbudte hunderacer.

Flertallet i hundeudvalget påpegede endvidere, at der ikke findes noget statistisk eller erfaringsmæssigt belæg for at udpege bestemte hunderacer som mere farlige end andre, ligesom der ikke er nogen sikkerhed for, at et raceforbud mærkbart vil mindske problemet med farlige hunde.

Det fremgår ikke af forarbejderne til hundeloven, hvorfor man – i strid med hundeudvalgets anbefaling – valgte at indføre et racebestemt forbud. Vi har ikke kendskab til, at der skulle være fremkommet dokumentation for, at de 13 hunderacer alle er så farlige, at de må forbydes for at varetage hensynet til borgernes sikkerhed og tryghed.

Den danske stat har bevisbyrden for, at indgrebet er proportionalt. Denne bevisbyrde kan være vanskelig at løfte, hvis man ikke kan føre bevis for, at det racebestemte forbud er egnet til at varetage hensynet til borgernes sikkerhed og tryghed.

Lægges hundeudvalgets beskrivelse af indgrebets egnethed til grund, er det umiddelbart vores vurdering, at det ikke vil være muligt at føre bevis for indgrebets proportionalitet.

Henset til, at medlemsstaters ret til at foretage indgreb i EMRK's rettigheder generelt fortolkes indskrænkende, kan det derfor ikke afvises, at EMD vil nå frem til, at hundelovens indgreb i ejendomsretten er i strid med TP 1, artikel 1, pga. manglende egnethed til at opnå det anførte formål med reglen.

Her vil nogen nok pege på rigspolitiets sammentælling i 2013, hvor de udpegede listehundene, som værende den store synder og påstod at de stod for 40%. Den sammentælling er mangelfuld og ikke faktisk korrekt. Ej heller er der nogensinde lavet en statistik over hundebid i Danmark. Rigspolitiet skrev til folketinget, at deres sammentælling kunne være behæftet med fejl, da den er lavet manuelt, og deres it-system POLSAS ikke kan søge på specifikke sager.

Det blev påpeget overfor både rigspolitiet og folketinget, at over 500 sager manglede i den sammentælling, og at man i bid sager IKKE verificerer hunderace, det beror altså på FOU (forurettes) og vidners forklaring af "race". Bl.a manglede min. 33 af Fair Dogs hundelovssager

Ad spørgsmål 7:

Rigspolitiets oversigt over aflivede hunde i medfør af hundeloven er udarbejdet til brug for evaluering af den nugældende hundelov. Politikredsene indberetter således løbende oplysninger om sager vedrørende aflivninger i medfør af hundeloven efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2010.

I forbindelse med fremsendelse af Rigspolitiets oversigt til Justitsministeriet tidligere på året, anmodede Rigspolitiet kredsene om at validere de indberettede tal samt at fremsende eventuelle manglende indberetninger. På denne baggrund har Rigspolitiet udarbejdet den oversigt, som Fair Dog er bekendt med.

Det bemærkes i øvrigt, at Rigspolitiet som følge af den nuværende opbygning af politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS) ikke er i besiddelse af statistiske oplysninger om f.eks. antallet af hunde, der er blevet tvangsmæssigt aflivet på grund af race eller skambidning. Rigspolitiets oversigt er således baseret på manuelle opgørelser og indberetninger fra politikredsene samt påklagede sager til Rigspolitiet og er derfor forbundet med en vis usikkerhed, hvilket Rigspolitiet ikke undlader at gøre opmærksom på i forbindelse med fremsendelse af oversigten til andre myndigheder, private parter og organisationer mv., ligesom Rigspolitiet gør opmærksom på, at politiets registreringer af bidepisoder alene omhandler de tilfælde, der er blevet anmeldt eller eventuelt er blevet politiet bekendt gennem andre typer politiforretninger. Disse registreringer er sandsynligvis ikke udtryk for den reelle situation på landsplan, idet ikke alle bidepisoder formodes at blive anmeldt.

http://www.fairdog.dk/elements/documents/doglaw/spoergsmaal_til_rigspolitiet_sep_2013.pdf

Over 500 sager mangler <http://www.ft.dk/samling/20121/almdel/FLF/bilag/359/1281622/index.htm?%2Fsamling%2F20121%2Falmdel%2FFLF%2Fbilag%2F359%2F1281622%2Findex.htm>

<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l92/bilag/26/1339771.pdf>

Fair Dog er også bekendt med, at de sager som indsendes til rigspolitiet er fra politikredsens juridiske afd. og mange har ikke sendt alle sager, samt sagerne fra lokalpolitiet, sendes slet ikke ind.

Politiet bruger utrolig mange ressourcer på en hundelov, som ikke virker

Hundeloven

For udenforstående kan det undre, at hundeloven af workshopdeltagerne nævnes som et væsentligt aktivitetsområde i politiet. Dette kan skyldes, at sagsgangen indeholder en række trin, samt at der er et vist volumen af sager.

Anmeldelser går oftest til vagthavende eller nærpoltiets forskellige afdelinger, som registrerer de efterlyste eller optagne dyr og søger ejerforholdene klarlagt. Eventuelt rekvireres en dyretransport til dyreinternatet, og sagen fordeles til undersøgelse i beredskabet. Efterbehandlingen af sagen, herunder fastsættelse af eventuelle bøder, varetages af ordenspolitiets sekretariat. I visse tilfælde høres anklagemyndigheden om bødestørrelse. Derudover har journalen, kassen og bødekontoet en del opgaver med opkrævning af bøder samt visse administrative procedurer.

Løse hunde, hunde uden ledsager

Der ses at være store problemer med hunde uden ledsager (hunde der lufter sig selv). Hver dag er der mange nye efterlysninger og fremlysninger, af hunde som er blevet væk eller samlet op. Mange hundeejere lader til at mene, at det er helt i orden at deres hunde lufter sig selv, for de plejer jo at komme tilbage igen indenfor kort tid. Ejerne ved ikke, at det iflg. hundeloven er ulovligt og de lader desværre heller ikke til at vide, at deres hunde kan være til fare for dem selv eller andre, når de er ude på egen pote. Der findes desværre ret ofte omkomne hunde, som er blevet kørt ned eller druknet, ligesom mange hundelovssager er konflikter mellem 2 hunde, hvoraf den ene part har været ude på egen pote, eller hunde der har forårsaget skade på både mennesker og dyr under deres udflugt.

I en kort undersøgelse på det sociale medie facebook fandt Fair Dog på 4 uger 207 opslag af efterlyste/fremlyste hunde. Det ses altså at være et problem, af ikke helt ubetydeligt omfang.

Medierne

Det er for nogen opfattelsen, at hvis ikke der er så mange overskrifter om hunde i medierne, så er det fordi der ikke er så mange hundebid. Den opfattelse kunne ikke være mere fejlagtig. Igennem flere år, er medierne blevet konfronteret med de fejl de har begået og de fleste medier har taget det til sig og rettet deres fejl. Der er skam stadig mange ulykkelige sager som finder vej til medierne, men mange journalister har lært af deres fejl, og bruger ikke længere begreberne "kamphund" "dræberhund" mv. i deres overskrifter.

BT
Overskrift:
Kamphund i kachotten
Man ser overskriften og tænker nu igen, men læser man artiklen drejer det sig om en Schæfer, hvor ejeren har pudset den på en dame...

Nordvestnyt
Overskrift:
Jagthund bidt af Kamphund
Obduktion-frifinder-kamphund...
Det var så ikke en kamphund - jagthunden var kørt ned...

Nordvestnyt
Overskrift:
Angrebet af løse kamphunde
Det var ikke kamphunde, men en Grand Danois...

Løsningsmodeller og bedre håndtering af lovgivningerne omkring hunde

Calgary Modellen

Calgary, Alberta, Canada, har udviklet en vellykket metode til reduktion af hundebid og har endda gjort deres Animal Control afdeling økonomisk selvforsynende. Og de gjorde det uden at forbyde hunderacer. Calgary kan prale af det laveste antal hundebid nogensinde, efter at have reduceret hundebid med 70 % ved at bruge teknikker, som næsten alle eksperter er enige om, er nøglen til at reducere uprovokeret hundebid:

1. Uddannelsesprogrammer som underviser hundeejere i ansvarligt hundeejerskab. Opfordring til socialisering og træning. Belønning af ansvarlige hundeejere.
2. Øget adgang til parker og skove, hvor hunde kan være uden snor fordi korrekt socialisering af hunde er af afgørende betydning. Repræsentanter fra Calgary føler, at en stor del af deres succes med at reducere hundebid kan tilskrives den rigelige adgang til parkerne for hundeejere, hvor de kan have deres hunde løse og som har socialisering som formål. Byen Calgary har det største antal dedikerede fritløbs områder i Canada. Der er over 200.
3. Gennemføre en hundelov, der anerkender at enhver hund, uanset race, kan være potentielt farlig eller anses for farlig, hvis hunden har udvist aggressiv adfærd. Pointen er, at beskytte offentligheden ved at tilskynde ejere til at kontrollere og styre deres hunde - gennem neutralisering / kastrering, uddannelse og ejer ansvars kurser - inden deres hundes adfærd får dem klassificeret på et højere niveau i aggressions systemet.
4. Gennemføre streng håndhævelse af snorepligten og løsgående hunde. Der kan kræves sterilisering / kastrering efter den anden overtrædelse. 82 % af hundebid er begået af løse hunde. (JAVMA, September 15, 2000) Efter at have gennemført et line påbud, rapporterede byen Portsmouth, New Hampshire, et 35 % fald i hundebid.

5. Vedtag love, der begrænser tøjring af hunde, kæder eller anbringelse i bur. Hunde, der er lænket er 2,8 gange mere tilbøjelige til at være aggressive. The American Veterinary Medical Association har udtalt: Sæt din hund i en indhegnet gård eller løbegård, når den ikke er i huset. Lænk aldrig din hund, da dette kan bidrage til aggressiv adfærd. (Maj 15, 2003). Lawrence County, Kansas. Fra 2005 til 2006 faldt antallet af opkald om grusomhed og hundekampe fra 800 til 260. Tjenestemænd tilskriver en stor del af faldet til anti-tøjnings loven.
6. At tilskynde hundeejere til neutralisering af deres hunde. 90 % af dødelige hunde angreb er hunde, der ikke er steriliseret eller kastreret.
  - En undersøgelse fra American Veterinary Medical Association viste at unneutraliseret hunde er 2,6 gange mere tilbøjelige til at bide.
  - En anden undersøgelse fra Delise, National Canine Research Council viser at 80 % af hundene tilset af veterinære adfærdsspecialister for dominans aggression ikke var steriliseret/kastreret.
  - Resultatet fra JAVMA, bd. 218, nr. 11, den 1.juni 2001 viser, at mere end 81 % af de hunde, der var involveret i bid eller angreb i undersøgelsen ikke var steriliseret/ kastreret.
  - Texas 2002 Serious Animal Attack og Bite Surveillance Resumé viser at nøglen er tilgængeligheden til at få sterilisere/kastrere, lave omkostninger af neutraliserings programmer, uddannelse af hundeejerne samt obligatorisk neutralisering af potentielt farlige hunde, eller hunde, som ender på internater.
7. At tilskynde til ansvarligt hundeejerskab, herunder socialisering i en tidlig alder og uddannelse af ejerne. Hunde bør være en del af familien. 81 % af dødelige hunde angreb var fra hunde, der var isoleret eller ikke var inddraget i familiens aktiviteter.

8. Lav dyreværnslove mere konkrete og lettere at håndhæve, med skrappe sanktioner. Opdrættere/avlere skal være registreret eller godkendt og underlagt tilsyn og salg af deres hunde skal kunne spores.

Salg af hunde langs veje, på loppemarkeder og andre offentlige steder bør forbydes. 61 % af dødelige hundeangreb er af hunde, som ikke er fra kontrolleret avl, eller var blevet misbrugt eller forsømt. Forsøg på at definere love i forhold til racer har svigtet i at beskytte befolkningen.

Dette synspunkt understøttes af flere ledende organisationer, der beskæftiger sig med velfærd af hunde, herunder Den engelske og canadiske Kennel Klub, fortalere for dyr, Dog Trust og det skotske Selskab for Forebyggelse af Grusomhed mod dyr. Sammenfattende svagheder, med de eksisterende raceforbuds lovgivninger, er at: Forbud mod bestemte racer giver ikke tilstrækkelig beskyttelse, eller anerkendelse af, at alle hunde kan være potentiel farlige.

Andre forslag

I dag findes EU pas til hunde, katte & heste. Foreningen Fair Dog vil foreslå at man udvider passet således at flere ting kan skrives ind i hundenes pas.

Forslag: Indførelse af en hundelicens/købebevis i lighed med andre licenser som f.eks. import og transport af dyr etc. Licensen kan variere efter hundens voksenstørrelse. F.eks en licens til "mindre hunde" under 15 kg og en licens til "større hunde" over 15 kg. Licensen udstedes af Dansk Hunderegister, mod brugerbetaling. Licensen udstedes på baggrund af fremlagt dokumentation for gennemført kursus i:

- Hundehold
- Racekendskab
- Hundeadfærd
- Træning/Socialisering
- Ret & pligt

Eller licensen udstedes på baggrund af tidligere registreret ejerskab af hund i Dansk hunderegister.

Sælger pålægges krav om at kunne dokumentere at køber har fremvist købebevis / licens.

Manglende dokumentation medfører bødestraf til sælger på f.eks. kr. 5.000,-
Hundeejere skal desuden forpligte sig til at træne sin hund, trænings forløbet skal også kunne skrives ind i passet.

Kun godkendte fagpersoner indenfor foreninger og klubber må give kurser i ovenstående og de skal være tilrettelagt efter fælles retningslinjer.

Formål: Sikre at enhver uerfaren hundeejer forud for sit køb, evt. førstegangs køb, grundigt har overvejet de konsekvenser et hundeejerskab medfører. Sikre at den, der erhverver hund har opnået et basis kendskab til alle grundlæggende forhold vedr. det at holde en hund og være ansvarlig hundeejer. Tiltaget er målrettet mod yngre personer og førstegangs ejere. At formalisere indholdet af kurser der henvender sig til førstegangs købere samt sikre, at så mange hunde- og dyre organisationer, som muligt kan tilbyde disse kurser til hundeejere.

Samtidigt sikre at kurserne kan tilbydes til den lavest mulige omkostning for hundeejeren. Udbydere skal kunne registrere deltagelse og gennemført kursus i Dansk Hunderegister, mod betaling af de faktiske omkostninger.

Registreringen sker med henblik på at hundeejeren kan rekvirere sit købebevis / Licens.

Begrundelse: Problemer med hunde skyldes så godt som altid uvidenhed hos hundeejeren - manglende træning og socialisering af hunden, samt manglende indsats fra ejeren. I mange tilfælde købes en hund uden den forudgående nødvendige forberedelse og forudgående nødvendige viden om hunde.

Erfarne hundeejere der er fyldt 30 år og som kan dokumentere deres erfaring med hunde, gennem en tidligere registrering som hundeejer i Dansk Hunderegister, forventes som udgangspunkt at besidde den viden der er nødvendig. Når den erfarne hundeejer ønsker at generhverve hund kan han/hun rekvirere sit købebevis / licens ved henvendelse til Dansk Hunderegister.

Kravet vil reducere de 15-17.000 hunde der årligt aflives i Danmark. Aflivninger der blandt andet skyldes aggressivitet og forkert opdragelse / forståelse for hunden og dens egenskaber.

Myndighederne

- Politiet skal have mulighed for at give advarsler til ejeren i passet, samt påtegning hvis hunden har udvist fare eller andet, hvis hunden er dømt til mundkurv skal dette også skrives ind i passet.
- Politiet skal kunne kræve endnu en adfærdstest hvis de skønner det nødvendigt.
- Politiet skal kun forholde sig til købebeviset/hundepasset og ikke bruge ressourcer på racer m.m. • Politiet skal kunne "dømme" en ejer til at gennemføre kurser og træning.
- Politiet skal have muligheden på baggrund af en faglig vurdering, at få hunde tvangsneutraliseret.

Hunde der bliver påfaldende i samfundet (lette bid, overfald, trusler eller angreb på hunde eller personer) skal adfærdstestes. Bedømmes hunden til at være aggressiv eller svært håndterbar bør hunden kunne pålægges mundkurv og snor pligt uanset race og størrelse. Testen udføres for ejers regning.

Passet

Et hundepas er et dokument og er gældende som dokumentation (se bilag – dom fra EU). Det er nemt at have med rundt, det er nemt for myndighederne at forholde sig til, de skal ikke race vurdere, de skal kun tjekke om passet er i orden, hvis ejer og hund tiltrækker politiets opmærksomhed. Det gør det også nemmere for hundeejere at rejse med deres hunde og passet er gældende/gyldig i alle EU lande.

Har ejeren ikke passet i orden, får denne en bøde, og skal indenfor en tidsperiode bestå kurserne/prøverne. Gør denne ikke det, bliver hunden konfiskeret og placeret på internat til omplacering på ejerens regning.

Forbud mod salg uden fast folkeregister adresse

Forslag: Det forbydes (bødestraf), at sælge hundehvalpe og hunde på markeder, fra varevogne etc. Salg af hunde kan kun forgå fra sælgers faste adresse.

Formål: At bekæmpe hundehandel, der ikke er organiseret i henhold til hundelovens bestemmelser, samt at sikre at sælger og køber gennemfører handlen under ordnede og velovervejede forhold.

Baggrund: Salg af hundehvalpe på markeder og udstillinger skaber baggrund for uovervejede impuls køb. Uetableret handel med hundehvalpe, herunder importerede hundehvalpe udgør et stort problem. Der sælges uspecificerede blandingshunde, for tidligt fravænnede hundehvalpe, usunde og syge hvalpe.

Avls restriktioner for den uetablerede hundeverden

Forslag: Privatpersoner som ønsker at lave et kuld hvalpe eller 2 skal lade sig registrere f.eks. hos Dansk hunderegister eller et evt. dyrekorps og give oplysninger om forældredyrene, race m.m. Et etisk regelsæt for privat avl bør udarbejdes. Laves mere end 2 kuld skal samme regler bruges som er gældende i Bekendtgørelsen om erhvervsmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeeinternater Registrering i Dansk Hunderegister bør kun kunne foretages af dyrlæger eller faglige organisationer (for at undgå omchipning af importerede hunde).

Import af hunde skal ske i samarbejde med fødevare styrelsen og en dyrlæge der sundheds tjekker, identitets tjekker og registrerer hundene i Dansk Hunderegister ved ankomst til Danmark (for at undgå masse import, syge individer og import af hunde af tvivlsom herkomst fra hvalpe fabrikker).

Visse lande anvender microchip der ikke kan læses af en Europæisk scanner, dyrlægen skal derfor tjekke chippen og evt. omchippe hunden med en EU chip der er læsbar.

Formål: Målet er at reducere antallet af syge, aggressive og asociale individer ved at sikre sig, at alle der ønsker at opdrætte et kuld hvalpe, bør tilegne sig et minimum af viden for at undgå åbenlyse og kendte avlsmæssige problemer og udfordringer. Der bør på lige fod med den etablerede hundeverden indføres et etisk regelsæt for opdræt, der som udgangspunkt bør ophæves til lov. Dette regelsæt har til formål at adressere problemer, der er velkendte i forbindelse med opdræt, og har til formål at reducere antallet af hvalpe født med specifikke defekter eller sygdomme.

Begrundelse: Opdrætterne tvinges til at vise rettidig omhu og ansvarlighed i forbindelse med avl, for derved at minimere antallet af opdrættede hvalpe der fødes med invaliderende fysiske eller psykiske skader, der senere medfører at hunden udvikler sig til et offer for permanent afhængighed af medicinsk eller adfærdsmæssig behandling. Et sådant regelsæt vil samtidig give højere sikkerhed for købere af en hvalp eller hund, da køber har mulighed for at afklare om opdrætter er bevidst om og følger retningslinier for opdræt, og kan derved selekere i sælgere før vedkommende køber hund.

Man bør som forbruger have mulighed for at stille krav til opdrætter for derved at anspore til at der opdrættes med omtanke og kvalitet for øje.

Baggrund: Opdræt og avl af hunde har i de seneste år tiltrukket sig stor opmærksomhed i medier og hos dyrlæger, netop på baggrund af sygdom og race specifikke problemer. De organiserede kennel klubber og organisationer har igennem de sidste ti år arbejdet ihærdigt på regler og anbefalinger der har til formål at reducere arvelige problemer og udfordringer.

Dette har medført at opdræt i organiserede klubber er meget fokuseret på sundhed og mentalitet til lige stor gavn for købere og hunde. Disse restriktioner har medført sundere hunde og gladere hundeejere. Disse sundhedsmæssige tiltag bevirker dog også at specifikke racer der opnår stor popularitet i befolkningen ikke altid kan følge efterspørgselen, som resultat af dette opdrættes populære racer af hvalpe fabrikker eller behovet opfyldes af importører der uden hensyntagen til sundhed eller mentalitet sælger importører fra typisk østblok landene, udelukkende med profit for øje.

Dette medfører at vi i Danmark importerer syge og adfærdsmæssige problematiske hunde, der siden hen kan indgå i opdræt uden hensyntagen til den pågældende races udvikling i sygdoms øjemed, eller de problemer fremtidige ejere konfronteres med siden hen såsom lave tærskels værdier for aggression eller angst.

Summa summarum er at den danske hundelov efterlader meget at ønske, og den fungerer ikke i praksis og vil aldrig komme til at fungerer så længe der er fokus på hundene, og ikke på de uansvarlige hundeejere. Og tryghed bør være for alle og ikke kun for nogle ganske få.

Focusing on responsible dog ownership and education

CALGARY, CANADA

An example where responsible ownership is encouraged is in Calgary, Canada. The Animal and Bylaw Services of Calgary⁶⁶ do not advocate BSL but instead engender responsible pet ownership based on five principles:

- license and provide permanent identification for pets
- spay or neuter pets
- provide training, physical care, socialisation and medical attention for companion pets
- do not allow pets to become a threat or nuisance in the community
- procure your pet ethically and from a credible source.

To comply with the 'Responsible Pet Ownership Bylaw' all dogs and cats need to be licensed and the revenue raised is used to deliver programmes and services including dog safety, public awareness and education. It is reported that despite an increase in the population of Calgary, dog bites decreased over the period 1985 to 2008.

AUSTRALIA

In Australia, the Australian Veterinary Association (AVA) has explored an alternative approach recognising the ineffectiveness of a breed specific approach and instead advocates legislation based on the identification of individual potentially dangerous animals and preventing them from inflicting harm⁶⁷. Their model includes:

- identification and registration of all dogs
- a national reporting system with mandatory reporting of all dog bite incidents to the national database
- temperament testing to understand the risks and needs of individual animals, to help owners make more appropriate choices for their new pets and to guide breeders to improve the temperament of puppies
- comprehensive education programmes for pet owners, dog breeders, all parents and children
- enforcement of all dog management regulations.